

ŠPECIFIKÁCIA

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2024/1143 o zemepisných označeniach vína, liehovín a poľnohospodárskych výrobkov, ako aj o zaručených tradičných špecialitách a nepovinných výrazoch kvality pre poľnohospodárske výrobky (čl. 49 ods. 1)

„SULINKA“

CHZO (-) CHOP (X)

1. Názov „SULINKA“

2. Opis

„SULINKA“ je prírodná minerálna voda, ktorá obsahuje až 13 z 15 základných prvkov a mikroprvkov, ktoré sa podieľajú na stavbe ľudského tela a vytvárajú tak podmienky pre funkčnosť ľudského organizmu, a jej prírodný obsah CO₂ – oxidu uhličitého tvoria až 4 g/l. Prírodný CO₂ je vo vode rozpustený a voľný. „SULINKA“ je sodnouhličitá voda, alkalická, so zvýšeným obsahom magnézia a lítia. Ide o prírodnú, studenú, hypotonickú, hydrogén-nátrium-uhličitanovú minerálnu vodu so zásaditým charakterom.

Mikrobiologicko-biologické a rádiologické zloženie je v súlade s príslušnými normami a prípustnými limitmi pre tento druh prírodnej minerálnej vody. Prírodná minerálna voda „SULINKA“ neobsahuje žiadne *Escherichia coli*, koliformné baktérie, enterokoky, *Pseudomonas aeruginosa*, psychrofilné baktérie, mezofilné baktérie, živé organizmy, mŕtve organizmy a sporujúce sulfity redukujúce anaeróbne baktérie.

3. Zemepisná oblasť

Pramene minerálnej vody „SULINKA“ vyvierajú v severnej časti Ľubovnianskej vrchoviny pri obci Sulín v údolí rieky Poprad.

Administratívne patria do Prešovského kraja okresu Stará Ľubovňa a katastra obce Sulín.

4. Dôkaz o pôvode

Identifikácia výrobku je zabezpečená uvedením názvu „SULINKA“ a názvu a adresy plniarne. Garancia pôvodu minerálnej vody z chráneného územia je daná zemepisnou príslušnosťou plniarne „SULINKA“.

Analýzy prírodného minerálneho zdroja sú zaznamenávané v dokumentácii spoločnosti Sulínka, s. r. o., Továrenská 3, 064 01 Stará Ľubovňa.

5. Spôsob získavania výrobku

Minerálna voda je z hĺbín zeme čerpaná exploatačným vrtom MS-1 Johanus, ktorý bol na tieto účely navrtaný do hĺbky 107,5 m. Artézska voda je viazaná na eocénne pieskovce flyšového pásma. Minerálna voda je preplynená, presýtená prírodným oxidom uhličitým, ktorý pochádza zvnútra zeme.

V súčasnosti sa získava minerálna voda už spomenutým exploatačným vrtom. Minerálna voda sa následne dopravuje minerálkovodom do plničky, aby boli dodržané všetky hygienické podmienky a zachované všetky priaznivé účinky minerálnej vody „SULINKA“.

6. Súvislosť

Príčinná súvislosť vychádza z pôdných a klimatických podmienok vymedzenej zemepisnej oblasti.

Špecifickosť zemepisnej oblasti

Región severného Spiša a Pienin je bohatý na minerálne pramene. Za rôznorodosť a bohatý výskyt minerálnych prameňov vďaka mimoriadne pestrej geologickej stavbe územia.

Základným procesom tvorby chemického zloženia vody prírodného liečivého zdroja vzhľadom na mineralogicko-petrografické zloženie horninového prostredia je rozpúšťanie karbonátov, sadrovca, resp. anhydritu a ionovýmienné procesy. Z Palmerových charakteristík vyplýva, že formovanie chemického zloženia vody prebieha v dolomitoch a v súvrství keuperu krížňanského príkrovu. Vyššie koncentrácie stroncia sú výsledkom styku vody so sadrovconosným keuperom, kde je stroncium prítomné vo forme celestínu.

Na teritóriu obce Sulín vo výške 416,439 m n. m. sa nachádza minerálna voda „SULINKA“. Pramene tejto vody vyvierajú v magurskom flyši čergovskej jednotky bezprostredne pri rieke Poprad na jej ľavom brehu pod vysokou, lesmi pokrytou horou Sliboň.

Výverová oblasť minerálnych prameňov je budovaná horninami magurského flyšu, ktorý je zastúpený ílovcami a pieskovecami eocénu. Výstup minerálnej vody umožňuje pozdĺžny zlom juhozápadno-severovýchodného smeru, ktorý sa v oblasti Malého Sulína križuje s priečnou tektonickou líniou severojužného smeru.

Špecifickosť výroby

Vysokým obsahom minerálnych látok sa „SULINKA“ radí do kategórie minerálnych vôd s celkovou mineralizáciou od 5 100 do 7 600 mg/l. Na rozdiel od iných minerálnych vôd, kde vodu dosycujú potravinárskym CO₂, je prírodný CO₂ už na prvý pocit lahodnejší na jazyku a nedráždi sliznicu hrtana. Má zásaditý charakter.

Príčinná súvislosť

Minerálna voda „SULINKA“ vyviera z prameňa Koruna nachádzajúceho sa v obci Sulín v okrese Stará Ľubovňa na východe Slovenska už viac ako 170 rokov. V polovici 19. storočia sa po prvýkrát začalo hovoriť o jej priaznivých a výnimočných účinkoch na zdravie človeka, a tak si rýchlo našla svojich priaznivcov doma aj v zahraničí. Už v tomto období sa exportovala do Rakúsko-Uhorska, Sedmohradska, Dalmácie, USA a Kanady.

Minerálna voda sa na plnenie začala využívať v roku 1836. Oblíbeným a vyhľadávaným nápojom sa stala najmä potom, keď Ľudovít Tognio vo svojej knihe O minerálnych vodách Uhorska (Nehany szó Magyarhon ásványvízeiről) poukázal na vynikajúce vlastnosti tejto vody. Julij Ivanovič Stavrovskij-Popradov, básnik tohto kraja, ktorý tu prežil svoju mladosť, v publikácii Náčrtky z Popradskej Rusi v roku 1872 o minerálnej vode uvádza, že „voda je veľmi silná, krištáľovo čistá, bezfarebná, stále sa pení, zmiešaná s vínom šumí, a keď dlho stojí, černie, vyzerá ako atrament. Jej chuť je príjemne kyslá, voda prenikavo ochladzuje. V dobre zatvorenej fľaši sa nekazí aj niekoľko rokov, len sa oddeľuje hrdzavožltá usadenina. O tom, že užívanie tejto vody je užitočné pre zdravie, najkrajšie svedectvá podávajú obyvatelia Sulína, ktorí stále pracujú s touto vodou a užívajú ju. Títo ľudia sú takí zdraví, silní a pekní, že im podobných na celom okolí nenájdete.“

Minerálna voda „SULINKA“ bola známa už v minulosti. Plnila sa do špeciálnych fliaš, nazývaných hlavy, ktoré sa vyrábali v sklárskej hute v Malom Lipníku a v roku 1891 aj v obci Veľký Sulín.

Práce pri plnení fliaš minerálnou vodou vykonávalo päť skupín robotníkov. Jedna skupina robotníkov umývala fľaše v rieke Poprad, druhá ich nosila k prameňu, kde ich dvaja robotníci naplňali minerálnou vodou, tretia skupina zatvárala fľaše, štvrtá ich pečatila smolou a posledná skupina nalepovala etikety. Fľaše sa naplnené minerálnou vodou a zapečatené ukladali do drevených debničiek, v ktorých sa prepravovali. Každý týždeň v pondelok a piatok prichádzali furmani so sulínskou minerálnou vodou do Prešova, kde ju skladali na železničnej stanici. Od 1. januára do polovice septembra 1872 bolo do Prešova dovezených 20 260 debničiek sulínskej minerálnej vody. Za jednu debničku sa platili 4 guldeny a 50 grajciarov. Za uvedené obdobie vlastníci prameňa synovia barónky Kornélie Paločaj dostali 91 170 guldenov. Po odpočítaní všetkých nákladov bol čistý zisk 50 000 guldenov. Sulínsky prameň bol teda dobrým zdrojom príjmov rodiny Paločajovcov. V 19. storočí sa ročne naplnilo 500 tisíc fliaš tejto minerálnej vody.

Pred druhou svetovou vojnou bol majiteľom sulínskeho minerálneho prameňa Gejza Alapi Salamón. Aj pri nedostatočných komunikáciách a bohatom sortimente ďalších minerálnych vôd bola prevádzka rentabilná.

Prameň sa využíva a prírodná minerálna voda sa plní do fliaš v najčistejšej forme bez konzervantov a pridaných látok. O kvalite minerálnej vody svedčí aj zápis názvu „SULINKA“ do registra označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov, ktorý vedie Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, a ocenenie Značka kvality udelené Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Účinky minerálnej vody oceňovali ľudia v minulosti a oceňujú aj dnes, a to nielen na Slovensku, ale aj v Austrálii, Kanade, Rusku a Číne.

7. Kontrolný orgán

Kontrolu dodržiavania a overovania špecifikácie „SULINKA“ vykonáva

Názov: Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Adresa: Botanická 17

842 13 Bratislava

Slovenská republika

Tel. +421/2/602 57 427
+421/2/602 57 408
Fax: +421/2/654 20 745
E-mail: buchlerova@svps.sk
sekretariat-UR@svps.sk

8. Vnútroštátne požiadavky
